

Budgetberedningen

Kommunens styrelse och nämnder

Budgetanvisningar 2021-2023

Utifrån fastställd rutin översändes härmed budgetanvisningar i enlighet med kommunens system för ledning och styrning.¹

Nämndernas budgetförslag

Nämnderna ska utifrån budgetanvisningarna ta fram ett budgetförslag som ska lämnas beslutad och samverkad till avdelningen för kvalitet och resursutveckling senast 2020-06-15. En särskild mall **ska användas** för redovisning av budgetförslaget. Informationen insamlas i Stratsys där mallen återfinns från och med mars 2020. Handlingarna **ska** registreras i w3d3 ärendenr KS 2020/225.

Till hjälp för att ta fram budgetförslag används "Årsbokslut 2019", "DR1 2020", föreliggande "Budgetanvisningar 2021-2023", förvaltningarnas avstämning över internt köp och sälj, samt nämndens egen analys bland annat utifrån KOLADA.

Utgångsläget för nämndens driftbudget och därmed prioriteringar för år 2021 är de budgetramar som framgår av bilaga 2. Budgetförslaget **ska** redovisas i stratsysmallen under *Budgetförslag enligt budgetanvisning 2021* och summan av denna budget **ska** sluta på samma belopp som budgetramen. Om beslut fattas om tilläggsanslag, t.o.m. fullmäktige 2020-04-27, som påverkar 2021 kommer budgetramen enligt bilaga 2 att uppdateras.

I budgetförslaget finns möjlighet att redovisa eventuella behovsförändringar som uppstått sedan bifogade budgetramar presenterats. Dessa behov redovisas i blanketten kolumn *Behov utöver budgetförslag 2021*. Här redovisas exempelvis tillkommande driftkostnader med anledning av äskanden om nya investering- och/eller exploateringsanslag. De avvikelser som presenteras i kolumnen *Behov utöver budgetförslag 2021* utgör därmed en beskrivning av undantag som uppstått sedan budgetramarna presenterats. Separata budgetförslag ska upprättas för skattekollektiv respektive taxekollektiv.

Budgetförutsättningar

- Utgångsläget för budgetarbetet är dels de Riktlinjer för God ekonomisk hushållning som kommunfullmäktige fastställde 2019-11-25 i samband

¹KS 2017/704, KF 2017-11-27

med beslutet om Budget 2020-2022, dels en i förhållande till 2020 oförändrad skattesats på 20,60 kr/skr.

- Nämnderna är kompenserade för beräknad löne- och prisökning mellan 2020 och 2021 enligt särskilt index (SKR:s PKV-index).
- Ramarna är justerade för kontinuerligt effektiviseringskrav om 1 procent.
- Internräntan för 2021 ska följa SKLs rekommenderade nivå som är 1,25 procent.
- Alla nämnder ska i sitt budgetarbete aktivt arbeta med taxor och avgifter liksom möjligheten att söka såväl statliga bidrag som EU-bidrag. I detta sammanhang uppmanas nämnderna också att se över hur aktuella taxorna är och även diskutera taxekonstruktionerna. Eventuella taxe- och avgiftsförändringar ska framgå av budgetunderlaget. Konkreta förslag till nya taxor och avgifter ska presenteras i särskild bilaga.

Ramberäkning 2021

Driftramarna för år 2021 utgår ifrån Budget 2020 som kommunfullmäktige fastställde 2019-11-25 § 243. Baserat på denna budget har nämndernas driftramar justerats enligt alla beslut i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige t.o.m. 2020-02-24. Därefter har dessa justerade driftramar kompenserats med prognostiserad allmän prisökning för löner och övriga kostnader baserat på nettokostnaderna exkl. kapitalkostnader. Löne- och prisökningen har beräknats enligt SKLs prisindex (PKV) från februari 2020. Den uppräknade driftramen har därefter reducerats med ett kontinuerligt effektiviseringskrav på 1 procent.

När det gäller prisindex för kommunal verksamhet (PKV) uppgår detta till 2,8 procent enligt en bedömning som SKL redovisar i cirkulär 20:8 från februari 2020. Detta index tar hänsyn till prisförändring på arbetskraft (löneökningar) och annan förbrukning. Prisförändringen på arbetskraft innevarande år är SKL:s prognos för timlöneökningarna för anställda i kommunerna inklusive kända förändringar av lagstadgade och avtalsenliga avgifter. Bedömningen för kommande år baserar sig på timlöneutvecklingen för hela arbetsmarknaden enligt SKL:s prognos, och beslutade förändringar av arbetsgivaravgifterna. Priset på övrig förbrukning utgörs av en sammanvägning av SKLs prognos för KPIF, dvs. konsumentprisindex med fast ränta, och en uppskattad löneandel. Lönekostnader respektive övriga prisförändringar vägs med sina respektive vikter i totalkostnaderna.

Löneökningar

Avtalsrörelserna under den kommande planeringsperioden är mycket ovissa. Detta beror bl.a. på att de flesta avtal i nuläget är sifferlösa. Därtill pågår ett flertal förhandlingar om nya centrala kollektivavtal, bland annat gäller detta avseende Kommunals område.

Sammantaget innebär detta att redan nu ange en nivå på löneökningstakten 2021 är ytterst svårt. Kommunledningsförvaltningen kommer istället att återkomma senare i vår till förvaltningarna med mer information rörande löneantaganden.

Tidplan budgetprocessen

Tidplanen motsvarar den som gällde under 2019 och de specifika datumen för 2020 framgår av bilaga 1.

Förslag till driftsram per nämnd år 2021

Utgångsläget för nämndernas driftsramar år 2021 är den budget som kommunfullmäktige fastställde 2019-11-25 för åren 2020-2022 inklusive eventuella tilläggsbeslut. I bilaga 2 framgår driftsramarna inklusive tilläggsbeslut t.o.m. 2020-02-24.

Investeringsprocessen

I den anvisning för ekonomistyrningsprocessen som beslutades av kommunfullmäktige 2017-11-27 framgår att kommunfullmäktige beslutar om en 12-årig investerings- och exploateringsbudget. I denna ska ingå *enbart beslutade* investeringar och exploateringar.

I föregående års budgetanvisning konstaterades att ekonomistyrningsprocessen vid implementeringen uppvisade brister i två avseenden. En brist är att planeringsperspektivet 12 år är allt för långt. Vidare blev effekten av att enbart beslutade investeringar och exploateringar togs med i budgeten (d.v.s. projekt på endast planeringsstadiet skulle ej ingå) att investerings-/exploateringsverksamheten riskerade att underskattas. Något som bl.a. skulle kunna påverka beräkningen av upplåningsbehovet.

I likhet med det som gällde i föregående års budgetprocess bör planeringshorisonten även i nu aktuell process begränsas vad gäller investeringar och exploateringar, denna gång till att gälla till och med år 2025. Investerings- och exploateringsbudgeten bör därtill på samma sätt som föregående års process omvandlas till en investerings- och exploateringsplan som redovisar både beslutade projekt samt tillkommande behov (exempelvis utifrån en lokalförsörjningsplan).

En del av det tänkta upplägget vad gäller investeringsprocessen är att det ska föreligga en särskild lokalförsörjningsplan som grund för de tillkommande behov som nämnderna inkluderar i budgetförslaget. På grund av förändringar i arbetet med framtagandet av en ny lokalförsörjningsplan kommer beslut att tas i maj. Samtliga förvaltningar är involverade i framtagandet. Därtill kommer det att under våren finnas ett förslag till ny plan. Bedömningen är därför att bör vara möjligt att beakta tillkommande lokalbehov i de budgetförslag nämnderna ska lämna in i juni.

När det gäller investeringsverksamheten gäller fortsatt att kommunfullmäktige beslutar om alla investeringsprojekt från fem miljoner kronor och därutöver och om särskilda investeringsramar till nämnderna. Inom dessa investeringsramar får nämnderna därefter själva besluta om objekt upp till fem miljoner kronor. Nämndernas investeringsramar gäller för ett specifikt budgetår och kan inte ombudgeras till nästkommande år. Behov av investeringsbudget som avser lokaler (normalt projekt i lokalförsörjningsplanen) ska äskas från utföraren, tekniska servicenämnden efter samråd med beställarnämnden. I förslag till investeringsprojekt ska även äskas investeringsmedel för utrustning etc samt vid behov också för ökade driftskostnader såsom lokalkostnad, verksamhetskostnad osv. För utrustningsinvesteringar ska även framgå hur investeringen påverkar driftsramen.

Därtill gäller att tekniska servicenämnden ansvarar för all extern förhyrning. Kommunstyrelsen och övriga nämnder har därför **inte befogenhet** att teckna hyresavtal för lokaler. Nya externa hyresavtal med en hyra där det diskonterade nuvärdet under hyresperioden beräknas uppgå till fem miljoner kronor eller mer, **ska** beslutas av kommunfullmäktige. Särskild avvikelserapport ska upprättas till

kommunfullmäktige för projekt från fem miljoner kronor och därutöver om avvikelserna mot budget motsvarar 20 procent eller minst 3 mnkr eller om projektet förväntas förändras väsentligt avseende funktion och/eller utformning. Slutredovisningar för investeringar- och exploateringar ska ske till kommunfullmäktige för projekt från fem miljoner kronor och därutöver i samband med delårsrapporter och årsredovisning (3 ggr/året). Nämnderna ska redovisa prognos för pågående investeringar vid delårsrapporter och bokslut. I dessa prognoser ska samtliga prognostiserade avvikelser mot budget framgå.

Investeringsplan 2020-2025

Utgångsläget för nämndernas investeringsplan åren 2020-2025 är den plan som kommunfullmäktige fastställde 2019-11-25 för åren 2019-2024. Planen innehåller både projekt som tilldelats anslag, d.v.s. som får genomföras utan ytterligare beslut, och planerade projekt som berörda nämnder behöver återkomma om inför ett slutligt ställningstagande av fullmäktige. Beslutad investeringsplan från november 2019 har kompletterats tilläggsbeslut t.o.m. fullmäktige 2020-02-24.

I bilaga 3 finns aktuell investeringsplan avseende den skattefinansierade verksamheten och bilaga 4 innehåller planen för taxefinansierad verksamhet. Tillkommande investeringsbehov framgår av lokalförsörjningsplan m.m. Avseende arbetet med lokalförsörjningsplan under år 2020 se avsnittet Investeringsprocessen.

Exploateringsplan 2020-2025

Utgångsläget för berörda nämnders exploateringsplan åren 2020-2025 är den plan som kommunfullmäktige fastställde 2019-11-25 för åren 2019-2024. Planen innehåller både projekt som tilldelats anslag, d.v.s. som får genomföras utan ytterligare beslut, och planerade projekt som berörda nämnder behöver återkomma om inför ett slutligt ställningstagande av fullmäktige. Beslutad exploateringsplan från november 2019 har kompletterats tilläggsbeslut t.o.m. fullmäktige 2020-02-24.

I bilaga 5 finns aktuell exploateringsplan avseende den skattefinansierade verksamheten och bilaga 4 innehåller planen för taxefinansierad verksamhet. Tillkommande exploateringsbehov framgår av lokalförsörjningsplan m.m. Avseende arbetet med lokalförsörjningsplan under år 2020 se avsnittet Investeringsprocessen.

Kommunfullmäktiges beslutade finansiella mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning år 2020-2022(23)

Vid fullmäktiges budgetbeslut november 2019 avseende åren 2020-2022 ingick nedanstående finansiella mål. Utgångspunkten är att dessa mål ska gälla även för den kommande planeringsperioden.

För kommunen är målen följande:

- För *kommunens* totala driftverksamhet ska resultatet uppgå till minst 225 mnkr per 3 års cykel och specifikt för 2020 uppgå till minst 75 mnkr.
- För *kommunens* totala investerings-och exploateringsverksamhet ska självfinansieringsgraden (totala investeringar i förhållande till avskrivningar och verksamhetens resultat) uppgå till minst 50 %.
- För *kommunens* totala verksamhet ska soliditeten bibehållas till lägst 50 %, exklusive pensionsskulden (ansvarsförbindelsen).

När det gäller kommunkoncern finns nedanstående mål:

- För *kommunkoncernens* totala verksamhet ska soliditeten uppgå till minst 35 %, exklusive pensionsskulden (ansvarsförbindelsen).
- För *kommunkoncernens* totala investerings- och exploateringsverksamhet ska självfinansieringsgraden (totala investeringar i förhållande till avskrivningar och verksamhetens resultat) uppgå till minst 30 %.
- För *kommunkoncernen* ska investeringar så långt som möjligt finansieras med egna medel. Upplåning kan användas till större investeringar och exploatering. Lånefinansiering till drift är inte tillåtet.

Kommunfullmäktiges beslutade skattesats år 2020

Den beslutade skattesatsen år 2020 är 20,60 kr per skattekrona

Kommunfullmäktiges beslutade inriktningsmål 2020

Med kommunens övergripande vision som utgångspunkt har kommunfullmäktige i juni 2019 beslutat om strategiska inriktningar och inriktningsmål för åren 2020-2023. Beslutet innehåller tre strategiska inriktningar som beskriver kommunens viktigaste utvecklingsområden. Utifrån dessa inriktningar har fem inriktningsmål formulerats i syfte att precisera vad som ska uppnås under mandatperioden.

Inriktning	Mål
Tryggt och säkert samhälle	Trelleborgs kommun ska förbättra tryggheten genom trygghetsskapande insatser och säkra offentliga platser, samt verka för en värdig och trygg omsorg om våra äldre.
Barn och ungas uppväxtvillkor och utvecklingsmöjligheter	Trelleborgs kommun ska verka för att alla barn och ungdomar stimuleras och utvecklas för att lyckas så bra som möjligt i vuxenlivet.
	Trelleborgs kommun ska aktivt bidra till att möjliggöra en attraktiv fritid för ungdomar.
Attraktivt näringsliv	Trelleborgs kommun ska vara ett attraktivt val på den regionala bostadsmarknaden.
	Trelleborg ska vara en attraktiv kommun för befintliga företag och för nyetableringar.

Omräkning av internhyror

Med anledning av ändrade redovisningsregler införs nya avskrivningsprinciper, utifrån så kallad komponentavskrivning. Införandet under 2020 avser VA-avdelningen och fastighetsavdelningen inom teknisk servicenämnd. För båda verksamheterna innebär förändringarna lägre avskrivningskostnader. När det gäller den taxefinansierade VA-verksamheten får den lägre kostnadsnivån beaktas vid beslut om avgiftsnivåer.

För fastighetsverksamheten beräknas med nuvarande förutsättningar avskrivningarna minska med 14 mnkr per år. Denna kostnadsminskning bör påverka nämndernas internhyror och därmed även ramarna för 2021. Hanteringen är tänkt att följa nedanstående upplägg:

- Den lägre avskrivningsnivån på 14 mnkr tas i budgetberäkningar/förslag upp som en intäkt centralt (bland annat i bilagorna till dessa anvisningar).

- I nämndernas budgetförslag som ska lämnas in i 2020-06-15 ska därför inte lägre avskrivningskostnader beaktas. I de sammanställningar som kommunledningsförvaltningen gör i juni efter att budgetförslagen inkommit ska denna budgetpost finnas kvar centralt. Tanken är att posten även finns med när budgeten fastställs i november.
- Under hösten gör teknisk serviceförvaltningen en beräkning av hur respektive nämnds internhyror påverkas av lägre avskrivningar.
- Förändringar som följer av ändrade avskrivningsprinciper för fastighetsverksamheten hanteras sedan som en teknisk justering. Detta innebär att den driftram som fullmäktige beslutat tilldela respektive nämnd minskas motsvarande den minskade internhyreskostnaden som följer av lägre avskrivningar. Effekten för respektive nämnd ska således vara ekonomiskt neutral. Nämndernas samlade ramminskning används för att nollställa den tidigare nämnda centrala budgetposten på 14 mnkr.
- Justeringarna ska vara gjorda så dessa ingår i de verksamhetsplaner som nämnderna innan utgången av år 2020 ska fatta beslut om.

Nämndernas verksamhetsplaner

Nämnderna ska utifrån budgetanvisningarna ta fram en verksamhetsplan som ska lämnas beslutad och samverkad till ekonomiavdelningen senast 31/12-2020.

Informationen insamlas i Stratsys där blanketten (mallen) återfinns från och med hösten 2020. Handlingarna ska registreras i w3d3, kommunledningsförvaltningen återkommer med information om vilket ärendenr som ska användas.

Verksamhetsplanen kan beslutas av nämnden efter att Budget 2021-2023 är beslutad av kommunfullmäktige. Arbetet med verksamhetsplan bör självfallet påbörjas redan efter att budgetanvisningar gått ut i mars 2020. Separata verksamhetsplaner ska upprättas för skattekollektiv respektive taxekollektiv.

Demografi

En befolkningsprognos för Trelleborgs kommun avseende åren 2020-2035 har tagits fram och presenterades 2020-01-30. I nedanstående tabell visas enligt denna prognos befolkningsförändringen i olika åldersgrupper under respektive år samt ackumulerat för perioden:

Tabell: Befolkningsförändringar enligt befolkningsprognos 2020

<i>31-dec</i>	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>Ackumul.</u>	<u>%</u>
Totalt	238	213	675	<i>1 126</i>	<i>2,5%</i>
<i>varav:</i>					
0-5 år	6	54	26	86	2,7%
6-15 år	57	-34	99	122	2,2%
16-18 år	32	61	26	119	7,7%
19-64 år	34	30	415	479	1,9%
65-79 år	49	61	18	128	1,8%
80+ år	60	41	91	192	7,5%

Totalt sett beräknas befolkningen öka med 2,5 procent dessa år. Under 2020 och 2021 är prognostiserad ökningstakt begränsad till cirka 0,5 procent per år. Under 2022 förväntas en betydligt högre befolkningsökning, cirka 1,5 procent.

De åldersgrupper som bedöms öka mest är ”16-18 år” (”gymnasieåldern”) och ”80 år och äldre” med en ökning på cirka 7,5 procent under åren 2020 till och med

2022. Lägst ökningstakt finns för grupperna 19-64 år och 65-74 år, knappt 2 procent under treårsperioden.

Befolkningsplan 2020-35 (2019-01-30) bifogas.

Hållbarhetsrapport

Hållbarhetsrapport 2020 har tagits fram av en kommunövergripande arbetsgrupp under ledning av avdelningen för Tillväxt. Den redogör för nuläget gällande omvärld, uppföljning av kommunfullmäktiges målsättningar inom hållbarhetsområdet. Utifrån detta nuläge föreslås fokus under 2021 för verksamheter och bolag för att bidra till en mer hållbar utveckling i Trelleborgs kommun. Föreslagna punkter är tänkta att vara inspel till nämndernas effektmål och budgetprioriteringar 2021.

Hållbarhetsrapport 2020 bifogas.

Jämställdhetsintegrering

Under 2019 startade Trelleborgs kommun en satsning på jämställdhetsintegrering där budgetprocess, verksamhetsplanering och styrdokument ska efterfråga könsuppdelad statistik, för att säkerhetsställa likvärdig service till kvinnor och män, flickor och pojkar. Könsuppdelad statistik har hittills inte efterfrågats konsekvent i beslutsunderlag, anvisningar, uppföljning av verksamhetsplaner etc. Att efterfråga könsuppdelad statistik och analys är ett led i satsningen. Kvinnolobbyn har granskat Trelleborgs kommuns budget och årsredovisning. Granskningen ger en bra bild hur kommunen kan tänka kring och utveckla jämställdhet i organisationens ledning och styrning.

Kvinnolobbyns sammanfattande förslag bifogas.

Övrigt

Nämnderna ska senast 31 december 2020 lämna in beslutad (och vid behov samverkad):

- Attestförteckning avseende år 2021
- Plan för intern kontroll år 2021
- Verksamhetsplan, avseende år 2021
- Internbudget inläst i ekonomisystemet (drift, investering och exploatering)

För ytterligare information kontakta:

Budgetprocessen: Peter Andersson peter.andersson@trelleborg.se

Stratsys: Carolina Holmberg carolina.holmberg@trelleborg.se

COVID -19

Observera att pågående pandemi radikalt kan komma att förändra dessa budgetförutsättningar. En uppdaterade och omarbetad version av budgetanvisningarna kan därför med kort varsel komma att distribueras.

Mikael Rubin

Kommunstyrelsens ordförande

Fredrik Geijer

Kommundirektör